

Sygn. akt II KO 82/21

POSTANOWIENIE

Dnia 29 października 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Antoni Bojańczyk

w sprawie zażalenia **A. M.**

na postanowienie prokuratora Prokuratury Rejonowej w W.

z dnia 17 marca 2021 r., sygn. PR Ds. (...), o odmowie wszczęcia śledztwa,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 29 października 2021 r.,
wniosku Sądu Rejonowego w Ł.

o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu
zawartego w postanowieniu z dnia 14 września 2021 r., II Kp (...),
na podstawie art. 37 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

**wniosek uwzględnić i sprawę przekazać do rozpoznania
Sądowi Rejonowemu w T..**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 14 września 2021 r. Sąd Rejonowy w Ł. wystąpił w trybie art. 37 k.p.k. do Sądu Najwyższego z wnioskiem o przekazanie niniejszej sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości. Sprawa dotyczy zażalenia na postanowienie Prokuratury Rejonowej w W. z dnia 17 marca 2021 r. o odmowie wszczęcia śledztwa w sprawie o przestępstwo z art. 231 § 1 k.k., którego miał dopuścić się prokurator Prokuratury Rejonowej w Ł., w sprawie o sygn. PR Ds. (...).

Uzasadniając potrzebę przekazania sprawy innemu sądowi równorzędnemu Sąd Rejonowy w Ł. stwierdził, że okoliczności występujące w niniejszej sprawie, a polegające na rosnącym niezadowoleniu skarżącego A. M. i przekonaniu o braku obiektywizmu sędziów Sądu Rejonowego w Ł., wynikającym z wydawania przez tych sędziów kolejnych

decyzji (niezgodnych z wolą skarżącego) w kilkudziesięciu sprawach, które w 2021 r. wpłynęły do wnioskującego sądu na skutek zażaleń A. M. na liczne decyzje o odmowie wszczęcia śledztwa lub jego umorzeniu czy składaniu przez A. M. szeregu pism i wniosków (np. o wyłączenie sędziów Sądu Rejonowego w Ł. od rozpoznawania spraw, w których występuje w charakterze oskarżonego), mogą spowodować w odbiorze nie tylko A. M., ale również w odbiorze społecznym —choćby nieuzasadnioną nawet— wątpliwość co do tego, że decyzje procesowe Sądu Rejonowego w Ł. w sprawie II Kp (...) są podejmowane w warunkach pełnego obiektywizmu, jak wymaga tego art. 4 k.p.k.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Inicjatywa Sądu Rejonowego w Ł. zasługiwała na uwzględnienie i sprawę należało przekazać do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości.

Tytułem uwagi o charakterze wstępnym należy przypomnieć, że judykatura Sądu Najwyższego stoi na stanowisku, że zastosowanie art. 37 k.p.k. uzasadniają takie konkretne sytuacje, które mogą wywierać wpływ na swobodę orzekania lub stwarzać przekonanie - chociażby mylne - o braku warunków do rozpoznania w danym sądzie sprawy w sposób obiektywny (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 czerwca 2007 r., II KO 36/07, SIP «Lex» nr 282245). W podobnym duchu, choć w nieco inny sposób, wypowiedziała się najwyższa instancja sądowa choćby w postanowieniach Sądu Najwyższego: z dnia 13 lipca 1995 r., III KO 34/95, OSNKW 1995 nr 9-10, poz. 68, str. 83; z dnia 17 maja 2006 r., II KO 27/06, SIP «Lex» nr 186944).

Każdorazowo wniosek o zwrócenie się do Sądu Najwyższego o przekazanie danej sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości, o którym mowa w art. 37 k.p.k. należy potraktować indywidualnie, a decyzja podjęta przez najwyższą instancję sądową o przekazaniu sprawy, wynikająca z potrzeby uniknięcia uszczerbku dla dobra wymiaru sprawiedliwości, musi zważać na własny układ w danej sprawie. To właśnie konkretne okoliczności sprawy determinują potrzebę ewentualnego odstąpienia do zasady rozpoznania sprawy przez sąd miejscowo właściwy. Sąd Najwyższy przyjmował w niektórych układach faktycznych, że zastosowanie właściwości delegacyjnej uzasadnia sytuacja, w której

Niniejsza sprawa jest jedną z wielu spraw toczących się przed Sądem Rejonowym w Ł., zarówno w wyniku składanych przez A. M. zażaleń na decyzje prokuratury w roli skarżącego jak i z jego udziałem w charakterze oskarżonego. Jak wskazuje sąd wnioskujący, w samym 2021 roku do Sądu Rejonowego w Ł. wpłynęło kilkadziesiąt spraw

zainicjowanych przez A. M. na skutek składanych przez niego zażaleń na decyzje o odmowie wszczęcia lub jego umorzeniu przez prokuratora.

Konieczność rozpoznania przez sąd właściwy miejscowo środka zapobiegawczego na postępowanie w przedmiocie odmowy wszczęcia śledztwa co do czynu zabronionego, którego miał się dopuścić prokurator pracujący w małej jednostce prokuratury powszechnej, która „obsługuje” na bieżąco małą jednostkę sądową (prokurator Prokuratury Rejonowej w Ł.—Sąd Rejonowy w Ł.) stanowi okoliczność, która może osłabiać zaufanie do bezstronności sądu właściwego do rozpoznania sprawy, nie tylko w oczach samego zainteresowanego, tj. A. M., ale również w odbiorze społecznym, co uzasadnia przekazanie jej innemu sądowi równorzędnemu do rozpoznania.

Na marginesie należy odnotować, że Sąd Najwyższy rozstrzygał już w bardzo podobnej sprawie (wnioskodawcą był Sąd Rejonowy w Ł., który miał rozpoznawać zażalenie A. M. na postanowienie prokuratury o odmowie wszczęcia śledztwa w sprawie niedopełnienia obowiązków lub przekroczenia uprawnień przez prokuratorów Prokuratury Rejonowej w Ł., tj. o czyn z art. 231 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k.) i postanowieniem z dnia 22 lipca 2021 r. (sygn. II KO 55/21) zdecydował o jej przekazaniu do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu. Przekazanie niniejszej sprawy w związku z kolejnym wnioskiem Sądu Rejonowego w Ł., opartym na podobnych przesłankach i podobnym stanie faktycznym — niezależnie do tego, że przemawia za nim wzgląd na dobro wymiaru sprawiedliwości — harmonizuje więc z potrzebą respektowania wymogów wynikających z postulatu jednolitości orzecznictwa.

Jako właściwy do rozpoznania przedmiotowej sprawy należało wskazać na — nieodległy względem Sądu właściwego — Sąd Rejonowy w T..

Mając powyższe na uwadze, orzeczono jak w części dyspozytywnej postanowienia.